

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.20.800/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes (felperes címe.) felperesnek – dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 8. napján kelt 31.P.20.331/2021/13/II. számú ítélete ellen az alperes 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a felperesnek fizessen meg 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes üzemeltetésében megjelenő portál internetes oldalon 2020. július 2-án „Saját aktivistáival játszatja el személyl, hogy mennyire szeretik a fiatalok, de gyorsan lebukott” címmel megjelent cikk utolsó mondata a cikk tartalmát – a személyl érintő közlést – a felperessel hozta összefüggésbe az alábbiak közlésével: „felperes pártelnök pedig egy képet posztolt arról, mennyire szeretik őt a magyarok, gyorsan kiderült, hogy azon egy párt-politikus élteti a pártvezért.”

[2] A cikkben elhelyezett hiperlink útján, arra kattintva közvetlenül elérhető az portál-n 2020.02.07-én közzétett „felperes képet posztolt arról, mennyire szeretik őt a magyarok; kiderült, hogy a képen egy párt-politikus van” címmel megjelent írás, mely azt taglalja, hogy a felperes „komment szövege” kommenttel tett közzé egy fotót, amelyen az látható, hogy három fiatal férfi a stadionban egy olyan magyar nemzeti színű zászlót tart kifeszítve a kezében, amelyen felperes felirat olvasható. A cikk szerint „az egészben az a csel, hogy a felvétel jobb oldalán a párt települési polgármester jelöltje, személy2 mosolyog.” Ez utóbbi felperest érintő cikkel kapcsolatosan a felperes sajtóhelyreigazítási pert indított, a Fővárosi Törvényszék 27.P.22.210/2020/8. számú ítéletével az portál szerkesztőségét helyreigazítás közzétételére kötelezte, mert valótlanul állította, hogy egy párt politikus is szerepel azon a képen, amelyet felperes a párt Magyarország Mozgalom elnöke tett közzé és amelyen három fiatalember látható kezükben egy felperes feliratú magyar zászlóval; az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.657/2020/7. számú jogerős ítéletével helybenhagyta.

[3] A „felperes képet posztolt arról, mennyire szeretik őt a magyarok; kiderült, hogy a képen egy párt-politikus van” című cikk miatt a cikkben említett települési párt polgármester-jelölt, személy2 is sajtó-helyreigazítási pert indított, a Fővárosi Törvényszék 65.P.20.526/2020/22.sz. ítéletével megállapította, hogy a felperes által a Facebookon közzétett fényképen nem személy2 szerepel.

[4] A felperes a Ptk. 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára és 2:52. § (1)-(3) bekezdésére alapított keresetével kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy az általa üzemeltetett www.portál portálon 2020. július 2-án „Saját aktivistáival játszatta el személy1, hogy mennyire szeretik a fiatalok, de gyorsan lebukott.” címmel megjelent cikkében valótlanul állította a felperesről, hogy egy párt politikus is szerepel egy általa a Facebookon azért közzétett fényképet, hogy bemutassa mennyire népszerű. Kérte továbbá, hogy kötelezze az alperest 600.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra az esetre, ha a bíróság a jogsértést megállapítja, a sérelemdíjat eltúlzottnak tartotta, a marasztalási keresetet legfeljebb 200.000 forint összeg erejéig tartotta alaposnak. Visszautasította, hogy a magatartása szándékos vagy célzatos lett volna. Hivatkozott a sajtó 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 10. §-a szerinti feladatára, valamint arra, hogy a felperes, mint közéleti szereplő a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat szerint túrni köteles, hogy a sajtó ellenőrzi a közéleti szereplők tevékenységét. Nem állította, hogy a cikk felperest érintő közlése a valóságnak megfelel, csupán arra hivatkozott, hogy közlése nem sértő, s kifogásolta, hogy a felperes konkrét hátrányt nem igazolt.

[6] Az elsőfokú bíróság a Ptk. hivatkozott rendelkezéseire alapított ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevéhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett portál internetes portálon 2020. július 2. napján „cikk címe” címmel megjelent cikkben valótlanul állította felperesről, hogy a felperes által a Facebookon közzétett fényképen - melyen felperest fiatalok éltetik – egy párt politikus is szerepel.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 500.000 forint sérelemdíjat, 30.000 forint + áfa elsőfokú perköltséget, valamint a Magyar Állam javára 36.000 forint elsőfokú eljárási illetéket.

[7] A határozat indokolásában kifejtette, hogy a jóhírnév megsértésére azon a valóságot meghamisító tényállítások, híresztelések alkalmasak, melyek hátrányosan befolyásolják az érintett személy társadalmi értékelését. A hírnév csak akkor lehet a társadalmi értékelés reális alapja, ha az adott személyre vonatkozó közlések az objektív valóságot tartalmazzák. A 7/2014. (III. 7.), 13/2014. (IV. 18.), valamint 3/2015. (II. 2.) AB határozatokra hivatkozással rámutatott, hogy a közérdeklődésre számot tartó közügyek vitatása során kifejtett álláspontok, véleménynyilvánítások csak szűk körben korlátozhatók, miután a sajtó mindenekelőtt demokratikus véleménynyilvánítás és véleményformálás alapjául szolgáló információszerzés eszköze, küldetése a közhatalom gyakorlóinak ellenőrzése mellett a közügyek vitatásához kapcsolódó tények valós közlése. A fokozott tűrési kötelezettséggel bíró közéleti szereplők azonban jogvédelmet igényelhetnek a hamis tényállításokat szemben, ugyanis a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a kifejtett véleményt védi annak érték- és valóságtartalmára tekintet nélkül. Ezzel szemben a közügyeket érintő valótlan tényállítások a véleményszabadság oltalmát csak akkor élvezik, ha aényt állító vagy híresztelő személy jóhiszemű volt. Ekként a PJD2016. 8. II. számon közzétett határozat szerint a véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, kritika szabadságát foglalja magában, így annak meghamisítására a védelem nem vonatkoztatható.

[8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a Ptk. 2:44. §-a szerinti közszereplő, azonban fokozott tűrési kötelezettsége a személyét érintő valótlan tényállításra nem terjed ki, így arra sem, hogy az alperes a perbeli közlést vagy tudatosan súlyosan gondatlanul eljárva hozta nyilvánosságra. Tudomással kellett bírnia arról, hogy az hiperlink útján közzétett korábbi, 2020. február 2. napján megjelent cikke valótlan tartalmú, hiszen amiatt sajtó-helyreigazítási per is folyt: a cikkben megnevezett párt polgármester is sajtópert indított, melyben a bíróság megállapította, hogy a felperes által a Facebookon megosztott fényképen nem a cikkben állított települési párt polgármester, személy2 szerepel. Az alperes tehát jelen perbeli, személy1 Ferencről szóló cikk utolsó mondatában megismételte a felperesre vonatkozó, általa is ismerten valótlan közlést. Az elsőfokú bíróság a felróhatóság körében különös súllyal vette figyelembe, hogy az alperesi magatartás szándékos volt, jobb tudomása ellenére állított ismét valótlant. Kiemelte, hogy az alperes maga sem állította, hogy közlése valós, a felperes pedig nemcsak a reá vonatkozó tényállítás valótlanágát, hanem sértő voltát és igazolta a hiperlink útján elérhető cikk becsatolásával. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes, mint a párt párt elnökének jóhírnevét sérti az, ha róla nagy nyilvánosság előtt valótlanul azt állítják, hogy tisztességtelenül törekszik népszerűsége, a népszerűségét olyan fénykép közzétételével próbálja bemutatni a Facebook követőinek és a közvéleménynek, ami hamis, megtévesztő, mert valójában csak a saját párttársa élteti őt, azaz a felperes a közvéleményt szándékosan becsapni, megtéveszteni igyekszik, valójában tisztességtelen eszközökkel él. Ez a valótlan közlés alkalmas arra, hogy a felperes tisztességét, hitelességét az olvasókban megkérdőjelezze, alkalmas a felperesről kialakult kép, közmegítélés hátrányos befolyásolására.

[9] Kifejtette, hogy a valótlan tényállítás a PJD2017. 4. szerint akkor minősül jogsértőnek, ha a közmegítélés szerint alkalmas a sértett, a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, ami a perbeli esetben megvalósult. A hírnévrontás megvalósulásához nincs szükség arra, hogy a sértett társadalmi megítélésének negatív irányú változása, a hátrányos eredmény ténylegesen bekövetkezzen, elegendő, ha a hírnévrontó, valótlan közlés erre objektíve alkalmas, így az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperesnek a konkrét hátrányt is igazolnia kell.

[10] A jogsértés megállapítása mellett az alperest a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján sérelemdíj megfizetésére kötelezte, az összegszerűség megállapításánál figyelemmel volt a jogsértés súlyára, alperes szándékos magatartására, a felróhatóság súlyos voltára, a jogsértésnek a felperesre és környezetére gyakorolt hatására, s az eset fentebb kifejtett összes körülményeire. Kiemelte továbbá, hogy a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2013 (VI. 17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi vélemény 7. pontja szerint a sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jog védelmet nyerjen, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. A sérelemdíj megállapításánál tehát az elsőfokú bíróság különös súllyal értékelte, hogy alperes nem első alkalommal közölt a felperesről valótlan olyan információt, melynek valótlanosságáról tudott, a valótlan állítást megismételte a cikk utolsó mondatában, sőt azt a hiperlink útján nyomatékositotta is, ami a felróhatóság mellett a jogsértés súlyosságát, annak szándékosságát támasztja alá.

[11] Kifejtette, hogy a sérelemdíjnak reparációs funkciója mellett szankciós jellege is van annak érdekében, hogy az alperest további jogsértésektől visszatartsa, ezért az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegét mérlegeléssel 500.000 forintban állapította meg, melyet nem tekintett eltúlzottnak a jogsértés súlya, a kompenzáció és az immateriális sérelemhátrány ellentételezése, valamint az annak tulajdonított visszatartó erő figyelembevételével. Rámutatott, hogy az alperes által hivatkozott 200.000 forint összegszerűségében olyan csekély mértékű lenne, melytől visszatartó hatás nem várható.

[12] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen a Pp. 383. § (3) bekezdése alapján annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a sérelemdíj összegének 200.000 forintra történő mérséklését kérte.

[13] Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben állította, hogy a kifogásolt közlés nem sértő. Továbbra is hiányolta annak felperesi igazolását, hogy a közlés mennyiben járult hozzá a felperest illetően a kedvezőtlen értékítélet kialakulásához és az mennyiben hatott társadalmi megítélésére és ezt közszereplőként mennyiben nem volt köteles a felperes eltűrni. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság sértőnek ítéli meg a közlést állította, hogy annak tűrésére felperes köteles, hiszen politikusként saját döntése alapján vált a közügyek aktív alakítójává, ezért az értékelésekkel, bírálatokkal szemben fokozott tűrési kötelezettsége van.

[14] A sérelemdíj mértékét eltúlzottnak tekintette arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes évek óta közismert személy, volt politikus, róla számos sajtóközleményt tesznek közzé és rendszeresen részt vesz a társadalmi vitákban, tevékenysége széleskörű közérdeklődésre tart számot. Fokozott tűrési kötelezettsége mellett annak figyelembevételét kérte, hogy a felperes az összecszerűséget megalapozó többléteényállást nem igazolt. Hiányolta annak indokolását, hogy a sérelemdíj összege miként és mennyiben alkalmas a felperest ért vagyoni hátrány kiegyenlítésére.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ítélet helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült 15.000 forint + áfa perköltésben való marasztalását kérte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárva, a bizonyítékokból okszerű következtetéseket levonva hozta meg mind az anyagi, mind az eljárásjogi szabályoknak megfelelő ítéletét.

[16] Fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait a tényállítás sértő voltára vonatkozóan, kiemelve, hogy a politikusok népszerűsége való törekvése mellett elítélendő, ha a népszerűséget követőinek megtévesztésével akarják elérni vagy érik el, és mivel az alperes ezt állította – valótlánul – a felperesről, a felperesnek a közfelfogás szerint elítélendő magatartást tulajdonított, mely alkalmas a róla alkotott kép hátrányos megváltoztatására. Ismertségéből az alperessel szemben nem fokozott tűrési kötelezettségére, hanem arra következtetett, hogy a róla formálódó közvélemény alapjául valós cselekedetei kell, hogy szolgáljanak és a róla alkotott kép az alperes által közölt valótlanság okán negatívan alakul, az aláássa a vele szemben kialakult közbizalmat. A Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.489/2020/6. számú ítélete nyomán kiemelte, hogy az alperes súlyosan gondatlan magatartására visszavezethető, valótlán tényállítás mellett súlytalan a sérelmet szenvedett fél közszereplői minőségére való hivatkozás.

[17] A sérelemdíjról szóló rendelkezés kapcsán kifejtette, hogy a mérlegeléssel hozott döntés nélkülözi a kirívó okszerűtlenséget, logikai ellentmondást, így annak felülmérlegelését okszerűtlennek tartotta. Az összecszerűség vonatkozásában kérte figyelembe venni az alperessel szemben hozott, 2.Pf.20.809/2020/4. számú ítélet indokolásának [44] bekezdésében rögzítetteket, a jelentős felróhatóságot, a sérelemdíj magánjogi büntetés funkcióját és azt, hogy a peranyagban elfekvő ítélet szerint az alperesnek a személy² által indított per alapján tudomása volt arról, hogy valótlant állít a felperesről. A milliós olvasottságú alperesi kiadásban megjelenő sajtótermékekre tekintettel osztotta a 32.Pf.20.540/2019/5. számú ítéletben kifejtett álláspontot abban a vonatkozásban, hogy a sérelemdíj represszív funkcióját is érvényesíteni kell. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján állította, hogy a személyét ért nem vagyoni hátrányt, az alperes által bizonyítandóként elvárt többléteényállást nem köteles bizonyítani. Ezzel szemben hiányolta az alperesi kimentésre vonatkozó tényelőadásokat és bizonyítást. Vagyoni hátrány körében igényt nem érvényesített, így e vonatkozásban a fellebbezésben foglaltakat megalapozatlannak tartotta. A Pp. 83. § (3) bekezdése alapján a másodlagos fellebbezési kérelem megalapozottsága esetére a részleges pernyertesség szabályainak mellőzését kérte.

[18] A fellebbezés nem megalapozott.

[19] A Fővárosi Ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően gyakorolva az elsőfokú ítélet ténybeli és jogi indokaival teljeskörűen egyetértett, kizárólag a fellebbezésre tekintettel emeli ki a következőket.

[20] Az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán rámutat, hogy a kifogásolt közlés sértő volta a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében írt tényállás alapján hiánytalanul elbírálást nyert, s az elsőfokú bíróság a felperes közszereplői tevékenységét figyelembe véve, azt helyesen értékelve jutott arra az okszerű következtetésre, hogy az alperesi közlés sérti a felperes jó hírnevét. E körben rámutat arra, hogy valótlan tényállítások esetében senkinek, így a közszereplőknek sincs fokozott tűrési kötelezettsége, hiszen kizárólag a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jog érvényesülése vetheti fel a közlések tekintetében a tűrési kötelezettséget.

[21] Azon helyes következtetés mellett, hogy az alperes tudott a felperesre vonatkozó tényállítása valótlanságáról és azt maga sem vonta kétségbe, a felperesre vonatkozó közlést az elsőfokú bíróság helyesen értékelte akként, hogy az nem értékelés és nem bírálat, hanem tényállítás, melynek valótlansága közéleti szerepvállalástól függetlenül alkalmas arra, hogy a felperes jóhírnevét sértse. Az alperesi tényállítás ugyanis – a mellékelt fényképfelvétellel, valamint a cikkben elhelyezett hivatkozás útján elérhető további sajtóközleménnyel együttesen – a PK 12 számú állásfoglalásnak megfelelően értelmezve a közélet, a politika iránt érdeklődő olvasó számára azt a jelentést hordozza, hogy a felperes az általa közzétett fényképfelvételeken valótlanul mutatja be a vele szemben megnyilvánuló szimpátiát, ezzel az embereket manipulálja.

[22] A valótlan közlés sértő volta a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a közéleti szereplő felperes esetében arra vezet, hogy a nyilvánosság körében a vele szembeni bizalmat rombolja, ennél fogva a megállapítási kereset a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerint alapos, s a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem megalapozatlan a jogsértés súlyának fokozott értékelése a sérelemdíj összegszerűsége tekintetében sem (Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdés). E vonatkozásban tehát a másodlagos fellebbezési kérelem alapjául felhozott érvelés nem foghat helyt, hiszen az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, az alperes szándékosan valótlanul nyilvánosságra hozott közlését, a sajtó-helyreigazítási perben hozott ítéletre tekintettel helyesen mérlegelt felróhatóságot, az alperesnek az Smtv. 10. §-ában írt jog érvényesülését szolgáló kötelezettségét megszegő magatartását.

[23] Az indokolás körében az elsőfokú bíróság részletesen kitért a sérelemdíj reparációs és szankciós jellegére, annak visszatartó erejére vonatkozóan külön indokolta, hogy az alperes

által fellebbezésében is megjelölt 200.000 forint összecszerúsége folytán alkalmatlan további jogsértésektől visszatartó funkció betöltésére. A másodfokú bíróság a felróhatóság, a jogsértés súlya és a reparaatív-represszív funkció figyelembevételével további felperest ért hátrányra vonatkozó bizonyítékok hiányában sem találta kifogásolhatónak a sérelemdíj összecszerúságát, emellett a fellebbezésben foglaltakkal szemben kiemelve, hogy kártérítési igény hiányában fel sem merülhetett a vagyoni hátrány bizonyításának szükségessége.

[24] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

[25] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja szerint a döntését tárgyaláson kívül eljárva hozta meg

[26] A fellebbezés eredménytelenségére tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről. A megállapítási és marasztalási keresetre kiterjedő tárgyi keresethalmazatra tekintettel az illeték fizetéséről szóló rendelkezés az Itv. 39. § (1) bekezdésén és (3) bekezdés b) pontján, valamint a 46. § (1) bekezdésén, az ügyvédi munkadíjból álló perköltségről szóló rendelkezés pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontján, (5) bekezdésén és 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. január 6.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Karaszi Margarita s.k.
előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró